

накопичувати покази і продавати їх на вторинному ринку. В такому випадку вони мають змогу отримувати оплату по моделі СРМ. Але, як показує практика, для вигідного продажу показів у банерній мережі сайт повинен докласти значних зусиль.

На основі проведеного дослідження встановлено особливість: чим вищою є популярність рекламного майданчика, тим більші можливості з'являються для привернення уваги рекламодавців. Такі веб-видавництва використовують, як правило, цінові моделі FFA та СРМ. Практика інтернет-маркетингу засвідчує, що метод встановлення ціни на розміщення реклами в кожному випадку обговорюється учасниками бізнес-проекту і залежить від популярності сайту-видавця, його хостингу, кількості сторінок, напрямку діяльності, можливостей та вимог рекламодавця, і, як показує досвід, бізнес-стосунків «рекламодавець-веб-видавництво».

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бокарёв Т. Энциклопедия интернет-рекламы / [Электронный ресурс] / Т. Бокарёв. – Режим доступа до ресурсу <http://book.promo.ru/book/>
2. Дейнекин Т.В. Комплексный метод оценки эффективности интернет-рекламы в коммерческих организациях / Т.В. Дейнекин // Маркетинг в России и за рубежом. – 2003. – № 2.
3. Иллюстрированный самоучитель по ведению бизнеса в Интернете / [Электронный ресурс]. – Режим доступа до ресурсу: <http://samouchka.ru/document14477.html>
4. Литовченко Л.Л. Методологичні аспекти інтернет-маркетингу / Л.Л. Литовченко [монографія]. – К.: Наукова думка, 2009. – 196 с.
5. Успенский И.В. Интернет-маркетинг / И.В. Успенский. – СПб.: СПГУЭиФ, 2003.
6. Ярова І. Інтернет як інструмент просування продукції промислових підприємств / І. Ярова // Економіка України. – 2006. – № 12. – С. 48–53.

Сравнительный анализ ценовых моделей размещения интернет-рекламы

Л.В. Капинус, Т.В. Гаврилова, И.О. Сингаевский

В статье на основе теоретических исследований определена сущность ценовых методов размещения интернет-рекламы и проведен их сравнительный анализ.

Ключевые слова: интернет-маркетинг, ценовые модели, интернет-реклама.

Comparative analysis of price models placing of internet-advertising

L. Kapinus, T. Gavrilova, I. Syngaevskiy

In the article on the basis of theoretical researches certainly essence of price methods of placing of internet-advertising and they are conducted comparative analysis.

Key words: internet-marketing, price models, internet-advertising.

УДК 330.101.8

ЗАМКЕВИЧ Б.М., канд. техн. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

bogdan_zam@list.ru

ЛЮДСЬКИЙ РОЗВИТОК І ЯКІСТЬ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Проведено аналіз і розглянуто динаміку індексів людського розвитку і якості життя в Україні протягом 1995–2011 рр. Проведені дослідження показали, що в процесі економічного розвитку в Україні за економічного зростання індекс якості життя зменшується, що свідчить про вирішення економічних проблем країни за рахунок економічного становища населення.

Ключові слова: індекс людського розвитку, індекс якості життя, інфляція.

Постановка проблеми. Конституція проголосила Україну соціальною державою. Це означає, що найголовнішими пріоритетами є соціальні цінності (здоров'я, матеріальне забезпечення, задовільне довкілля, освіта, культура, наука, безпека життя громадян), а також, що всі гілки влади мусять нести моральну та правову відповідальність за долю всіх громадян держави, а політика держави має бути спрямована на створення таких умов, які б забезпечили достойне життя і вільний розвиток кожного громадянина.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Усі моделі соціальної політики об'єднує три важливих аспекти економіки – якість життя, ефективність господарювання і справедливість, яка не допускає соціальної напруги. У сучасному світі якість життя, насамперед, зв'язується з рівнем

людського розвитку. Концепція про людський розвиток (опублікована ПРООН у 1990 році [1]) засвідчила, що прогрес людства залежить не лише від національних доходів країн. На відміну від людського розвитку якість життя визначає ступінь задоволення матеріальних, культурних і духовних потреб людини. Одним із показників людського розвитку і якості життя прийнято, відповідно, індекс людського розвитку (ІЛР) та індекс якості життя (ІЯЖ). Ці показники відображають рівень досягнень країн в найважливіших соціально-економічних сферах. За останній рік економічна ситуація в Україні значно погіршилась. У світовому рейтингу якості життя, який щорічно складає журнал International Living, у 2011 Україна опустилась з 68 на 73 місце. Поруч знаходяться Намібія (72), Ботсвана (74), Тринідад і Тобаго (75), Росія і Білорусь займають відповідно 118 і 141 місця [2].

Постає проблема встановлення рівня економічних досягнень в Україні у період трансформаційних змін до ринкової економіки, що дозволить усвідомити передумови для європейської інтеграції України та прискорить соціалізацію української спільноти.

Мета і завдання дослідження – дослідити динаміку індексів людського розвитку та якості життя населення України. Для досягнення цієї мети необхідно вирішити такі завдання:

- проаналізувати вітчизняні і зарубіжні підходи до дослідження індексів людського розвитку та якості життя населення;
- виявити та дослідити особливості взаємозалежності індексів людського розвитку і якості життя в Україні;
- запропонувати рішення щодо поліпшення якості життя населення України.

Результати дослідження та їх обговорення. В основу розрахунків індексів якості життя і людського розвитку покладено методіку, опубліковану в роботі Лібанової Е. (Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України) [3], а також методіку Статистичного відділу ООН [1]. На першому етапі розраховуються субіндекси за кожним виміром, тобто для перетворення показників в індекси за шкалою від 0 до 1 встановлюються мінімальні та максимальні значення (або цільові орієнтири). Оскільки для агрегування використовується середнє геометричне, прогрес вимірюється порівняно з мінімальними рівнями, що необхідні суспільству для виживання протягом певного часу. Встановлено такі мінімальні значення: для очікуваної тривалості життя за народження – 20 років, для валового національного доходу (ВНД) на особу населення – 163 дол. США, для мінімального валового внутрішнього продукту (ВВП) на душу населення – 100 дол. США, для інших змінних мінімальні змінні – 0.

З метою виключення впливу інфляційних процесів (опосередковано через ціни на енергоресурси) величину ВНД і ВВП представлено через їх енергетичні еквіваленти [4] (таблиця 1).

Після визначення мінімальних і максимальних значень субіндекси розраховуються наступним чином:

$$\text{Субіндекс виміру} = \frac{\text{фактичне значення} - \text{мінімальне значення}}{\text{максимальне значення} - \text{мінімальне значення}}$$

Таблиця 1 – Граничні орієнтири для розрахунку індексів людського розвитку і якості життя [1, 3]

Вимір	Максимальне значення	Мінімальне значення
Очікувана тривалість життя за народження	83,2 (Японія, 2010 р.)	20,0
Середня тривалість навчання	13,2 (США, 2000 р.)	0
Очікувана тривалість навчання	20,6 (Австралія, 2002 р.)	0
ВНД на особу населення (за ПКС у дол. США) у 2000 році кДж	108 211 (Об'єднані Арабські Емірати, 1980 р.) 9,831E+10	163 (Зімбабве, 2008 р.) 1,48E+08
ВВП на особу населення дол. США [1] у 2000 р. кДж	4,00E+04 3,63E+10	100 9,09E+07

Для визначення індексу якості життя розраховувались субіндекси:

- очікуваної тривалості життя,
- купівельної спроможності,
- екологічний, ознакою якого прийнято споживання води для побутово-питних потреб,

- здоров'я,
- творчого інтелекту, ознакою якого прийнято фінансування наукових робіт,
- освіти, ознакою якого прийнято кількість осіб, що відвідують освітні заклади,
- безпеки життя.

Динаміка субіндексів якості життя та індексу якості життя показана на рис. 1. З 1995 року спостерігається тенденція зростання очікуваної тривалості життя українців і купівельної спроможності постійно проживаючого населення, що засвідчує позитивні зміни в економіці. Разом з тим, спостерігаються і такі негативні зміни, як зменшення інтелектуальних ресурсів і освітнього рівня, екологічного стану і безпеки життя в державі. Загалом індекс якості життя з 2003 року зменшується.

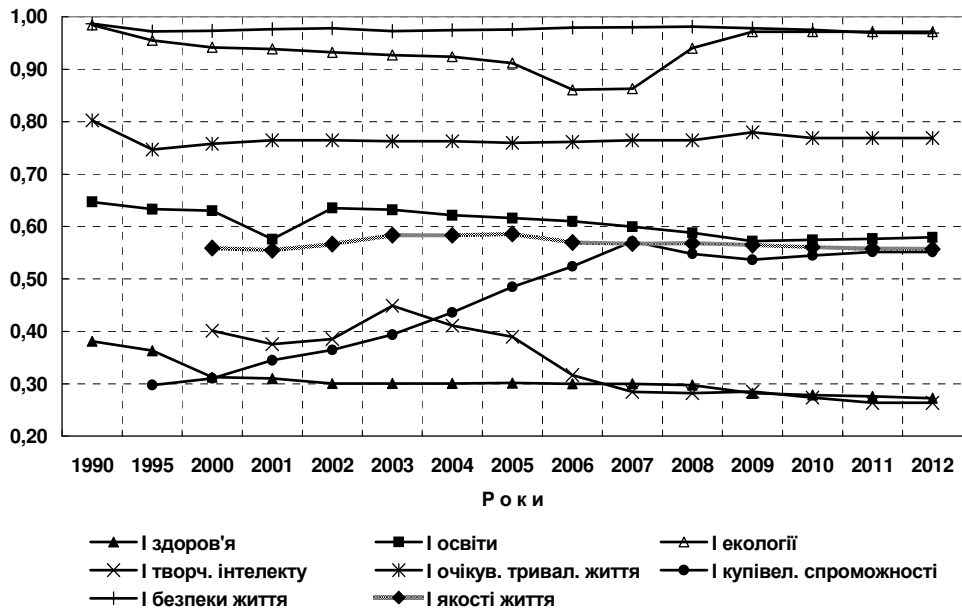

Рис. 1. Динаміка якості життя в Україні

Індекс людського розвитку (ІЛР) є середнім геометричним трьох індексів:

$$ІЛР = \sqrt[3]{Індекс\ життя \times Індекс\ освіти \times Індекс\ доходу}$$

Результати дослідження за статистичними даними [5] показані на рис. 2.

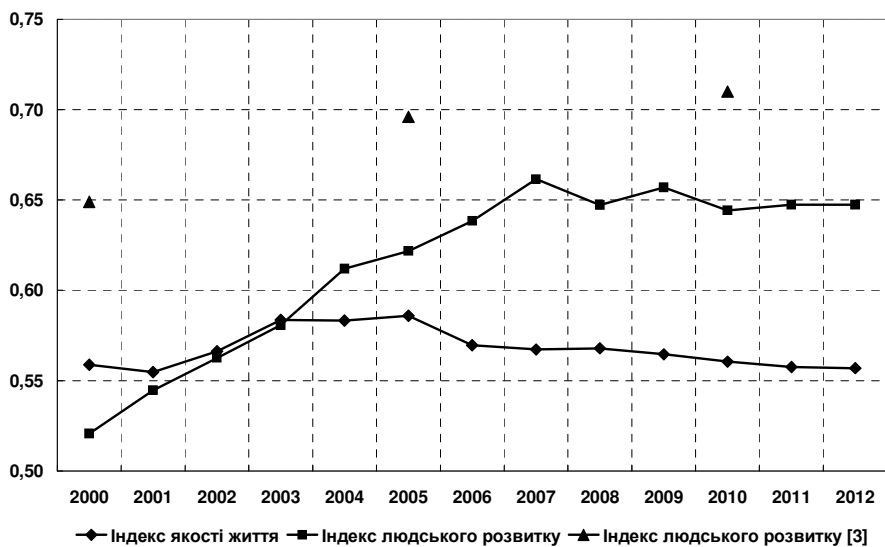

Рис. 2. Динаміка індексів людського розвитку і якості життя в Україні

Показники 2010–2012 рр. розглядаються як прогнозовані. Спостерігається зростання ІЛР упродовж 2000–2007 рр. із різким спадом у 2008 р., зростанням у 2009 р. та зі зменшенням у 2010 році. Характерно, що в період економічної кризи 2007–2009 рр. спостерігається поживлення економіки. ІЯЖ, навпаки, загалом безперервно зменшується і залишається меншим порівняно із 2005 р. ІЛР в Україні з урахуванням інфляційних процесів в енергетичному вимірі за величиною ВНД є меншим порівняно із визначенням їх в доларах США [3] приблизно на 9–20 %, але тенденція зростання зберігається.

У період 2000–2003 рр. за зростання ІЛР зростав і ІЯЖ, що відповідає очікуванням населення, але далі якість життя в Україні зменшувалась під час зростання ІЛР. Загалом спостерігається тенденція зростання якості життя за зростання індексу людського розвитку (рис. 3).

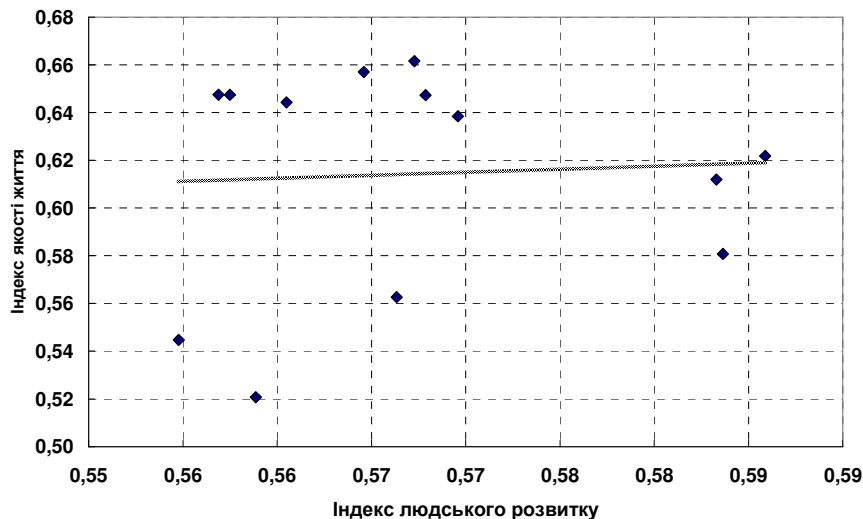

Рис. 3. Залежність індексу якості життя від індексу людського розвитку

Починаючи з 2011 року, приймаючи до уваги параметри Проекту бюджету України на 2012 рік, прогнозується спад якості життя населення України за економічного зростання.

Висновки. У процесі економічного розвитку в Україні протягом 2000–2010 рр. за економічного зростання індекс якості життя зменшувався, що свідчить про вирішення економічних проблем країни за рахунок економічного становища населення, а не шляхом оптимізації процесів державного управління та впровадження інноваційних технологій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Віллем де Вріс. Змістовні оцінки: показники прогресу, прогрес показників / Віллем де Вріс // Статистика України. – 2002. – № 2 (17). – С. 76–84.
2. В глобальному рейтингу якості життя Україна розположилась між Намібією і Ботсваной. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://korrespondent.net/ukraine/events/1177171-v-globalnom-rejtinge-kachestva-zhizni-ukraina-raspolzhlas-mezhdu-namibiej-i-botsvanoj>. – Назва з екрану.
3. Національна доповідь про людський розвиток 2011 р. Україна: на шляху до соціального залучення / Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України; Інститут політичних і етнонаціональних досліджень імені І.Ф. Кураса НАН України та Український центр соціальних реформ. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.undp.org.ua/files/ua_95644NHDR_2011_Ukr.pdf. – Назва з екрану.
4. Замкевич Б.М. Енергетичний аналіз економічного стану України / Б.М. Замкевич // Вісник аграрної науки Причорномор'я: Спец. вип. 2 (26), т. 2 / Миколаїв. держ. аграр. ун-т. – Миколаїв, 2004. – С. 137–140.
5. Модернізація України – наш стратегічний вибір: щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. – К., 2011. – 416 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.president.gov.ua. – Назва з екрану.

Человеческое развитие и качество жизни в Украине в условиях экономических трансформаций

Б.М. Замкевич

Проведен и рассмотрен анализ динамики индексов человеческого развития и качества жизни в Украине в течение 1995–2011 гг. Проведенные исследования показали, что в процессе экономического развития в Украине при экономическом росте индекс качества жизни уменьшается, что свидетельствует о решении экономических проблем страны за счет экономического положения населения.

Ключевые слова: индекс человеческого развития, индекс качества жизни, инфляция.

Human development and quality of life in Ukraine in the conditions of economic transformations

B. Zamkevych

Considered and conducted analysis of dynamics of indexes of human development and quality of life in Ukraine during 1995–2011. The conducted researches showed that in the process of economic development in Ukraine at the economy growing the index of quality of life diminishes, that testifies to the decision of economic problems of country due to economic position of population.

Key words: index of human development, index of quality of life, inflation.

УДК 369(477)

КОБЗИСТА О.О., канд. екон. наук

Академія праці та соціальних відносин

ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

Стаття присвячена дослідженню питань становлення сучасної системи соціального страхування в Україні.

Ключові слова: соціальне страхування, соціальна допомога, види соціального страхування, фонди соціального страхування, страхові внески, страхові виплати.

Постановка проблеми. В умовах переходу України до соціально направленої ринкової економіки зростає роль соціальної політики та соціального страхування.

Згідно з визначенням довідкової літератури, соціальне страхування визначається як система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає надання соціального захисту, що включає матеріальне забезпечення громадян: у разі хвороби, повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, а також через похилий вік та в інших випадках, передбачених законом, за рахунок грошових фондів, що формуються сплатою страхових внесків власником або уповноваженим ним органом, громадянами, а також бюджетних та інших джерел, передбачених законом.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Окремі аспекти тематики соціального страхування розглядалися в працях Васечка Л., Губар А., Закревського С., Мельника А., Столярова В., Шафоростова А. та ін. Попри це, дана проблематика ще не є повністю вивченою і багато питань щодо формування ефективної системи соціального страхування досі потребують невідкладного дослідження.

Визначення напрямків розвитку системи соціального захисту та доцільності реформування соціального страхування в країні неможливо здійснити без вивчення етапів становлення сучасної системи соціального страхування. **Мета** – дослідження процесу формування сучасної системи соціального страхування в Україні, вивчення позитивних рис та недоліків конкретних заходів державної політики у сфері соціального страхування.

Результати досліджень та їх обговорення. Переломним моментом у функціонуванні системи соціального забезпечення в Україні став перехід від домінування системи соціальної допомоги до системи соціального страхування. Соціальне страхування передбачає формування цільових фондів за рахунок внесків страхувальників та застрахованих осіб з метою забезпечення фінансової основи для витрат, що виникають у застрахованих осіб внаслідок проявів певних типів соціальних ризиків та настання страхових випадків. При цьому розмір виплат застрахованим особам прямо пропорційно залежить від розміру їхніх внесків, тому, по суті, соціальне страхування представляє собою форму резервування частини заробітної плати. Механізм формування цільових фондів передбачає внесення страхових платежів або страхових внесків.

Соціальна допомога – це цільова адресна допомога найменш забезпеченим прошаркам населення. Розміри цієї допомоги, як правило, встановлюються чинним законодавством. Джерелом ресурсів для виплати різних видів допомоги є державний бюджет, оскільки економічна основа для виплати соціальної допомоги формується за рахунок сплати соціальних податків. При цьому розмір призначеної допомоги не залежить від суми раніше здійснених податкових платежів.

Починаючи з 1991 року, в Україні почалася нова хвиля законодавчих змін, обумовлених необхідністю вдосконалення управління системою соціального страхування. Принциповим момен-